

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 859/2563

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 31, พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 14, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54, พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 72 ตริ, ป.อ. มาตรา 90

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้ความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54, 72 ตริ วรรคหนึ่ง อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานก่อสร้าง แผ้วถางป่า ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 คงจำคุกคนละ 6 เดือน และปรับคนละ 6,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี ให้จำเลยทั้งสองและบริวารของจำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติตามฟ้อง คดีถึงที่สุด แต่จำเลยทั้งสองและบริวารไม่ออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลชั้นต้นออกคำสั่งบังคับให้จำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติตาม จึงออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้งดการบังคับคดีไว้ก่อน และนัดไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินพิพาทไม่ใช่บริวารของจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีนี้ศาลพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองบุกรุกซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ จึงมีการออกหมายบังคับคดีขับไล่จำเลยทั้งสองและบริวาร ซึ่งรวมถึงจำเลยทั้งสองและบริวารต้องรื้อถอนทรัพย์สินออกไปจากป่าหรือที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคดีนี้ฟังว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว การที่ผู้ร้องอ้างว่าสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าวเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องไม่ใช่บริวารของจำเลย ก็ชอบที่ผู้ร้องต้องใช้สิทธิของผู้ร้องตามที่กล่าวอ้าง ไม่อาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษในคดีนี้ซึ่งเป็นคดีอาญาและศาลพิพากษาแล้วว่าที่ดินที่จำเลยทั้งสองครอบครองเป็นที่ดินของรัฐ จึงให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ที่ดินที่ผู้ร้องครอบครอง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่น คำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษว่าผู้ร้องมิใช่บริวารของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพ ป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่า กระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อ แสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรือ อยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่น บัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อ ได้ความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจาก เขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขต ป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ ที่ศาลอุทธรณ์ ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน คุณบัยยอ ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 859/2563พนักงานอัยการจังหวัดสี คิ้ว (ปากช่อง)โจทก์นางสาว น.ผู้ร้องนาย ธ. กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 296 จัดว่า พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 ม. 54, ม. 72 ตรี พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ม. 14, ม. 31 เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือ ครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพ ป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่า กระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อ แสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรือ อยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติ ให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้ความตาม คำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุม ดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขต ป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขต ป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ คดีสืบเนื่องจาก ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54, 72 ตรี วรรคหนึ่ง อันเป็น การกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษฐานกันสร้าง แผ้วถางป่า ซึ่งเป็น กฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 คงจำคุกคนละ 6 เดือน

และปรับคนละ 6,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี ให้จำเลยทั้งสองและบริวารของจำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติตามฟ้อง คดีถึงที่สุด แต่จำเลยทั้งสองและบริวารไม่ออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลชั้นต้นออกคำสั่งให้จำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติ จึงออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีไว้ก่อน และนัดไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินพิพาทไม่ใช่บริวารของจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีนี้ศาลพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองบุกรุกซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ จึงมีการออกหมายบังคับคดีขับไล่จำเลยทั้งสองและบริวาร ซึ่งรวมถึงจำเลยทั้งสองและบริวารต้องรื้อถอนทรัพย์สินออกไปจากป่าหรือที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคดีนี้ฟังว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว การที่ผู้ร้องอ้างว่าสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าวเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องไม่ใช่บริวารของจำเลย ก็ชอบที่ผู้ร้องต้องใช้สิทธิของผู้ร้องตามที่กล่าวอ้าง ไม่อาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษในคดีนี้ซึ่งเป็นคดีอาญาและศาลพิพากษาแล้วว่าที่ดินที่จำเลยทั้งสองครอบครองเป็นที่ดินของรัฐ จึงให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ที่ดินที่ผู้ร้องครอบครองอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษว่าผู้ร้องมีใช้บริวารของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้ความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน (วันชัย ศศิโรจน์-ธงชัย เสนามนตรี-สุนทร เพื่องวิวัฒน์)ศาลจังหวัดสีกะ (ปากช่อง) - นายอดล ไตรรงค์ทองศาลอุทธรณ์ภาค 3 - นายอาทิตย์ สวาสุแหล่งที่มากองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาสว.(อ)138/2562หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขคดีคำพิพากษา: คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54, 72 ตรี วรรคหนึ่ง อันเป็นการกระทำความผิดเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกันสร้าง แผ้วถางป่า ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 คงจำคุกคนละ 6 เดือน

และปรับคนละ 6,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี ให้จำเลยทั้งสองและบริวารของจำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติตามฟ้อง คดีถึงที่สุด แต่จำเลยทั้งสองและบริวารไม่ออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลชั้นต้นออกคำสั่งให้จำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติ จึงออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้จัดการบังคับคดีไว้ก่อน และนัดไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินพิพาทไม่ใช่บริวารของจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีนี้ศาลพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองบุกรุกซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ จึงมีการออกหมายบังคับคดีขับไล่จำเลยทั้งสองและบริวาร ซึ่งรวมถึงจำเลยทั้งสองและบริวารต้องรื้อถอนทรัพย์สินออกไปจากป่าหรือที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคดีนี้ฟังว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว การที่ผู้ร้องอ้างว่าสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าวเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องไม่ใช่บริวารของจำเลย ก็ชอบที่ผู้ร้องต้องใช้สิทธิของผู้ร้องตามที่กล่าวอ้าง ไม่อาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษในคดีนี้ซึ่งเป็นคดีอาญาและศาลพิพากษาแล้วว่าที่ดินที่จำเลยทั้งสองครอบครองเป็นที่ดินของรัฐ จึงให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ที่ดินที่ผู้ร้องครอบครองอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติคดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษว่าผู้ร้องมีใช้บริวารของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้ความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 859/2563 พนักงานอัยการจังหวัดสึคิว (ปากช่อง) โจทก์นางสาว น.ผู้ร้องนาย ธ. กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 296 จัตวา พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ.2484 ม. 54, ม. 72 ตรี พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ม. 14, ม. 31 เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตาม พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด อันทำให้รัฐได้

รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้รับความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้องปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14, 31 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ.2484 มาตรา 54, 72 ตรี วรรคหนึ่ง อันเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกันสร้าง แผ้วถางป่า ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 คงจำคุกคนละ 6 เดือน และปรับคนละ 6,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ 2 ปี ให้จำเลยทั้งสองและบริวารของจำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติตามฟ้อง คดีถึงที่สุด แต่จำเลยทั้งสองและบริวารไม่ออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลชั้นต้นออกคำสั่งให้จำเลยทั้งสองออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ แต่จำเลยทั้งสองไม่ปฏิบัติ จึงออกหมายตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษา ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้งดการบังคับคดีไว้ก่อน และนัดไต่สวนแล้วมีคำสั่งว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของผู้ครอบครองที่ดินพิพาทไม่ใช่บริวารของจำเลยทั้งสอง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า คดีนี้ศาลพิพากษาว่าจำเลยทั้งสองบุกรุกซึ่งมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ จึงมีการออกหมายบังคับคดีขับไล่จำเลยทั้งสองและบริวาร ซึ่งรวมถึงจำเลยทั้งสองและบริวารต้องรื้อถอนทรัพย์สินออกไปจากป่าหรือที่ดินที่ป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อคดีนี้ฟังว่าจำเลยทั้งสองอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว การที่ผู้ร้องอ้างว่าสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ดังกล่าวเป็นของผู้ร้อง ผู้ร้องไม่ใช่บริวารของจำเลย ก็ชอบที่ผู้ร้องต้องใช้สิทธิของผู้ร้องตามที่กล่าวอ้าง ไม่อาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษในคดีนี้ซึ่งเป็นคดีอาญาและศาลพิพากษาแล้วว่าที่ดินที่จำเลยทั้งสองครอบครองเป็นที่ดินของรัฐ จึงให้ยกคำร้อง ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ที่ดินที่ผู้ร้องครอบครองอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องว่า ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษว่าผู้ร้องมิใช่บริวารของจำเลยหรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงฟังว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 31 วรรคท้าย เป็นมาตรการที่กฎหมายกำหนดขึ้นเพื่อบังคับให้ผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกยึดถือครอบครอง ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำความผิดประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ ต้องออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อจำเลยทั้งสองต้องคำพิพากษาว่ากระทำความผิด อันทำให้รัฐได้รับคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ การที่ผู้ร้องจะมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อแสดงอำนาจพิเศษได้นั้น ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมป่าไม้กำหนด ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 หรือมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นบัญญัติให้สิทธิแก่ผู้ร้องในการเข้า

ทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ เมื่อได้รับความตามคำร้องของผู้ร้องว่า ผู้ร้อง
ปลูกสร้างสิ่งปลูกสร้างในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพียงแต่ไม่เคยถูกจับกุมดำเนินคดีหรือเคยต้อง
คำพิพากษาให้ลงโทษและให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างออกไปจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ โดยผู้ร้องไม่
ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติจากอธิบดี ผู้ร้องจึงไม่
มีอำนาจยื่นคำร้องขอแสดงอำนาจพิเศษได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้อง
ด้วยในผล ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

วันชัย ศศิโรจน์ · ธงชัย เสนามนตรี · สุนทร เพื่องวิวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/859/2563>